

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
16.05.2023
07.07.2023
RT I, 13.05.2023, 6

Lasterikaste perede kodutoetuse kasutamise tingimused ja kord

Vastu võetud 21.11.2019 nr 65
[RT I, 26.11.2019, 5](#)
jõustumine 29.11.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.06.2020	RT I, 26.06.2020, 19	29.06.2020
31.03.2021	RT I, 06.04.2021, 12	09.04.2021
20.12.2021	RT I, 29.12.2021, 3	01.01.2022, sõna „KredEx” on asendatud sõnaga „EIS” vastavas käändes
21.04.2022	RT I, 26.04.2022, 7	29.04.2022
11.05.2023	RT I, 13.05.2023, 4	16.05.2023

Määrus kehtestatakse [riigieelarve seaduse](#) § 53¹ lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Toetuse eesmärk

Toetuse andmise eesmärk on lasterikaste perede elamistingimuste parendamine ja kaasajastamine.

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) alaline elukoht – rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress, kus isik alaliselt või peamiselt elab;
- 2) ehitamine – ehitusseadustiku § 4 lõigete 1 ja 2 kohane eluruumi püstitamine ja laiendamine, lõike 3 punktide 1–3 kohane ümberehitamine ning ehitise üksikute osade vahetamine samaväärsete vastu;
- 3) laps – taotleja hooldamisel ja kasvatamisel temaga ühisel eluruumis elav kuni 19-aastane isik;
- 4) leibkond – taotleja, laps ja nendega samas eluruumis alaliselt elav ja ühist kodust majapidamist jagav taotleja õpilasest või üliõpilasest kuni 21-aastane laps, taotleja püsivalt töövõimetu või puuduva töövõimega üle 19-aastane laps ning taotleja vanaduspensionieas püsivalt töövõimetu või puuduva töövõimega otsejoones üleneja sugulane;
- 5) projekt – taotleja ja toetuse saaja tegevused käesoleva määruse §-s 1 nimetatud eesmärgi saavutamiseks, mida kirjeldatakse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi *EIS*) kinnitatud vormil; [[RT I, 29.12.2021, 3](#)- jõust. 01.01.2022]
- 6) puudega laps – taotleja kuni 19-aastane laps, kellel on tuvastatud puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2³ lõike 9 alusel kehtestatud tingimustele vastavalt keskmine, raske või sügav puue;
- 7) taotleja – vähemalt kolme lapse suhtes esindusõigust omav vanem, lapsendaja, kasuvanem või eestkostja, samuti loetakse taotlejaks taotleja elukaaslane.

§ 3. Taotluste menetleja

Taotlusi menetleb, väljamakseid teeb ja järelevalvet teostab EIS.

2. peatükk Toetuse andmise alused

§ 4. Toetatavad tegevused

- (1) Toetust antakse projektile, mille tegevused panustavad §-s 1 nimetatud eesmärgi saavutamisse.
- (2) Toetatavad tegevused on eluruumi:
 - 1) ehitamine;
 - 2) omandamine.
- (3) Omandatav eluruum peab vastama ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel eluruumile kehtestatud nõuetele. Omandada võib ühe eluruumi. Samuti võib omandada kõrvuti või teineteise peal paiknevad eluruumid või taotleja omandis oleva eluruumiga kõrvuti või selle peal või all paikneva eluruumi eesmärgiga eluruumid kokku ehitada üheks eluruumiks.
- (4) Toetatavad tegevused peavad olema teostatud kehtivate õigusaktidega kooskõlas.
- (5) Ehitusprojekti koostamist ja ehitamist teostav ettevõtja ja pädev isik peab vastama ehitusseadustiku §-des 21–24 sätestatud nõuetele.

§ 5. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- (1) Abikõlblikud kulud on:
 - 1) paragrahvi 4 lõikes 2 nimetatud toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud;
 - 2) ehitusprojekti koostamise kulu juhul, kui ehitamine teostatakse projekti osana;
 - 3) omanikujärelevalve teenuse osutamise kulu.
- (2) Eluruumi omandamise kulu on abikõlblik, kui leibkonnaliikmel ei ole eluruumi omandit või leibkonnaliikme omandis olev eluruum ei vasta tänapäevastele elamistingimustele.
[RT I, 26.04.2022, 7- jõust. 29.04.2022]
- (3) Eluruumi ehitamise kulu on abikõlblik, kui taotleja või tema kuni 15-aastase lapse omandis olev eluruum ei vasta tänapäevastele elamistingimustele.
- (4) Kui määruse nõuetele vastav eluruum omandatakse taotluse menetlemise ajal, on EISil õigus lähtuda taotluse esitamisel kehtinud olukorrast ning taotlejale hüvitatakse abikõlblikud kulud § 22 lõikes 5 kehtestatud korras juhul, kui taotlus rahuldatakse.
- (5) Ehitusmaterjali või -toote ostmise kulu on abikõlblik, kui ehitusmaterjali või -toote müüjaks on juriidiline isik.
- (6) Kulud peavad olema põhjendatud, taotluses kirjeldatud ja dokumenteeritud. Sularahatehingud ei ole abikõlblikud.
- (7) Kulusid arvestatakse tekkepõhiselt. Kulu tekkimise päevaks loetakse kuludokumendi koostamise kuupäeva.
- (8) Mitteabikõlblikud kulud on:
 - 1) kulud, mis on projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised;
 - 2) tehno- ja kommunikatsioonisüsteemidega liitumise tasu;
 - 3) notaritasu, riigilõiv, trahv ja õigusabi kulu;
 - 4) tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 63 punktis 3 sätestatud kulu;
 - 5) kulud, mis on tekkinud toetuse saaja kui ettevõtja osutatud teenusest või mis on tekkinud toetuse saaja ja ettevõtja, mille üle toetuse saajal on valitsev mõju või milles neil on ühine majanduslik huvi, vahelisest tehingust;
 - 6) kulud, mille finantseerimisallikaks on mõni muu riigieelarve, Euroopa Liidu või muu välisabi vahendist rahastatav toetusmeede.

§ 6. Projekti abikõlblikkuse periood

- (1) Enne taotluse rahuldamise otsuse jõustumist taotleja teostatud tegevuste kulu ei ole abikõlblik, välja arvatud ehitusprojekti koostamise ja § 5 lõikes 4 nimetatud tegevuse kulu.
- (2) Projekti abikõlblikkuse periood on 24 kuud alates taotluse rahuldamise otsuse jõustumisest.
- (3) Projekti abikõlblikkuse perioodi on EISil õigus pikendada üks kord kuni 12 kuu võrra põhjendatud juhul taotleja kirjaliku avalduse alusel.

§ 7. Toetuse suurus ja määr

(1) Toetuse määr on 100 protsenti projekti abikõlblikest kuludest, kuid mitte rohkem kui lõikes 3 kehtestatud maksimaalne toetussumma. Kui projekti kogumaksumus ületab maksimaalset toetussummat, peab taotleja tagama projekti ülejäänud maksumuse omafinantseeringuna.

(2) Ehitusprojekti koostamise kulu on abikõlblik kuni 20 protsendi ulatuses taotluse rahuldamise otsuses märgitud toetussummast. Taotleja peab vajadusel tagama ehitusprojekti ülejäänud maksumuse omafinantseeringuna.

(3) Maksimaalne toetussumma on:

- 1) 10 000 eurot;
- 2) 5000 eurot kuni nelja lapsega taotlejale, kellele on eelnevalt ühel korral lasterikaste perede kodutoetust eraldatud;
- 3) 18 000 eurot § 17 lõikes 5 sätestatud juhul.

§ 8. Toetuse andmise tingimused

(1) Toetust võib taotleda, kui taotluse esitamisele eelneva kalendriaasta keskmine maksustatav tulu leibkonnaliikme kohta on kuni 450 eurot kuus. Maksustatavaks tuluks loetakse tulumaksuseaduses vastavalt sätestatud tulud.

[RT I, 13.05.2023, 4- jõust. 16.05.2023]

(2) Leibkond peab kasutama projekti objektiks olevat eluruumi alalise elukohana, arvestades lõigetes 3 ja 4 sätestatud erisusi.

(3) Eluruumi püstitamise või tänapäevastele elamistingimustele mittevastava eluruumi ümberehitamise korral peab taotleja koos lastega võtma eluruumi oma alalise elukohana kasutusse § 6 lõikes 2 nimetatud aja jooksul.

(4) Eluruumi omandamise korral peab taotleja koos lastega võtma eluruumi oma alalise elukohana kasutusse 3 kuu jooksul omandamisest arvates. Kui eluruumi kasutusse võtmiseks on vajalik ümberehitamine, peab eluruumi kasutusse võtma § 6 lõikes 2 nimetatud aja jooksul.

(5) Omandatav eluruum ei tohi olla leibkonnaliikme või temaga otse- või külgsuunas suguluses oleva isiku omandis.

3. peatükk

Toetuse taotlemine, taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded

§ 9. Toetuse taotlemine

(1) Toetust antakse voorupõhiselt.

(2) Taotlusvooru algus- ja lõppkuupäevast teavitab EIS oma kodulehel ja üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt 10 kalendripäeva enne taotluste vastuvõtu algust.

(3) Taotlus esitatakse EISi kehtestatud viisil. Taotluse esitamise kuupäev ei tohi olla varasem taotluste vastuvõtmise alguskuupäevast ega hilisem taotluste vastuvõtmise lõppkuupäevast.

(4) Taotluse rahuldamise otsused tehakse taotlusvooru eelarve mahus.

§ 10. Nõuded taotlejale

(1) Kui samas eluruumis elab rohkem kui üks § 2 punktis 7 nimetatud isik, siis on nad kohustatud esitama taotluse ühiselt ja neid käsitletakse koos taotlejana.

(2) Leibkonna alaline elukoht peab olema projekti objektiks olev eluruum, kui lõikest 3 ei tulene teisiti.

(3) Eluruumi püstitamise, omandamise või tänapäevastele elamistingimustele mittevastava eluruumi ümberehitamise toetuse taotlemisel peab leibkonnaliikmete alaline elukoht olema sama eluruum. Nimetatud nõuet ei kohaldata tüürilepingu alusel kasutatava eluruumi puhul juhul, kui eluruumi omanik ei anna nõusolekut vastava kande tegemiseks rahvastikuregistrisse.

(4) Eluruumi ehitamise korral peab taotleja või tema kuni 15-aastane laps olema projekti objektiks oleva eluruumi omanik või kaasomanik. Kaasomandi puhul toetatakse projekti kulusid proportsionaalselt kaasomandiosale.

(5) Eluruumi omandamise korral peab taotleja või tema kuni 15-aastane laps saama eluruumi omanikuks või kaasomanikuks toetuse väljamaksmise ajaks.

(6) Taotleja või tema kuni 15-aastase lapse omandis ei tohi olla rohkem kui üks eluruum, välja arvatud juhul, kui tegemist on kõrvuti või teineteise peal paiknevate korterite või majaosadega, mis on omavahel ühendatud või kui toetust taotletakse nimetatud eluruumide ühendamiseks. Juhul, kui taotlejale või tema kuni 15-aastasele lapsele kuulub kinnisomand, mis on omandatud pärandvara ühisuse teel või ühisomandisse, ei võeta seda käesoleva lõike alusel omandite arvu määramisel arvesse.

(7) Eluruumi omanikust ja omandajast taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlejal ei ole avalike andmebaaside andmetel võlgnevusi suuremas summas kui 1 500 eurot;
- 2) taotleja suhtes ei ole jõustunud kohtuotsust füüsilise isiku pankrotimenetluse algatamiseks või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti, välja arvatud juhul, kui taotleja on vabastatud pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest;
- 3) taotleja suhtes ei viida läbi täitemenetlust võlgade katteks;
- 4) projekti objektiks olevale eluruumile ei ole kinnistusraamatusse või ehitisregistrisse kantud käsutamise keelumärget.

(8) Lõikes 7 kehtestatud piiranguid ei kohaldata juhul, kui eluruumi omanikuks või omandajaks on taotleja kuni 15-aastane laps.

(9) Taotlejaks ei saa olla isik, kellele on eelnevalt enam kui ühel korral lasterikaste perede kodutoetust eraldatud.

(10) Teistkordse lasterikaste perede kodutoetuse taotlemiseks peab eelnevalt eraldatud toetus olema kasutatud sihtotstarbeliselt, projekt tähtaegselt lõpetatud ja EISile esitatud toetuse kasutamise lõpparuanne.

(11) Kui taotlejale on eelnevalt eraldatud lasterikaste perede kodutoetust eluruumi ehitamiseks, on taotlejal õigus teistkordseks toetuseks samal eesmärgil juhul, kui vastavad tegevused on lõpetamata tulenevalt toetuse ning omafinantseeringu ebapiisavusest.

(12) Kui taotlejale on eelnevalt eraldatud toetust eluruumi omandamiseks, on taotlejal õigus teistkordseks toetuseks samal eesmärgil juhul, kui toetuse abil omandatud eluruumi võõrandamisest saadavaid kõiki rahalisi vahendeid kasutab taotleja uue, toetuse andmise eesmärgile vastava eluruumi omandamiseks.

(13) Taotlejaks ei saa olla isik, kelle suhtes on taotluse esitamisele eelneva 5 aasta jooksul tehtud toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise otsus.

(14) Lõikes 1 nimetatud juhul peab vähemalt ühe isiku elamisõiguse või elamisloa kehtivusaeg ületama määruuses kehtestatud taotleja ja toetuse saaja kohustuste täitmise tähtaega.

(15) Taotlusvoorus võib iga taotleja kohta toetada üht projekti. Taotluse raames võib toetust taotleda erinevateks toetatavateks tegevusteks.

§ 11. Taotleja kohustused

Taotleja on kohustatud:

- 1) võtma ehitusmaterjalide ja -toodete ning seadmete omandamiseks vähemalt ühe hinnapakumise;
- 2) võtma ehitustööde tegemiseks ja teenuse osutamiseks vähemalt kaks võrreldavat hinnapakumist;
- 3) esitama nõuetekohase taotluse;
- 4) esitama EISi põhjendatud nõudmisel enda või taotluse kohta lisateavet nõutud vormis ja tähtajal;
- 5) võimaldama kontrollida enda vastavust nõuetele ning teha paikvaatlust;
- 6) teavitama EISi viivitamatult kirjalikult kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada taotleja kohustuste täitmist ja taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 12. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus on esitatud EISi kinnitatud vormil koos lisadokumentidega;
- 2) taotlus on esitatud määruuses ettenähtud korras;
- 3) taotluses sisalduv projekti kirjeldus ja oodatav tulemus vastab §-s 1 nimetatud eesmärgile;
- 4) toetust taotletakse § 4 lõikes 2 nimetatud toetatavale tegevusele ja § 5 lõikes 1 nimetatud abikõlblikule kulule;
- 5) taotletava toetuse suurus ei ületa § 7 lõikes 3 kehtestatud maksimaalset toetussummat;
- 6) omafinantseeringu vajaduse korral sisaldab taotlus kinnitust omafinantseeringu olemasolu kohta;
- 7) taotlus sisaldab ülevaadet projekti kõigist rahastamisallikatest;
- 8) kui taotleja on projektile või projekti tegevustele saanud toetust samal ajal mitmest meetmest või muust riigieelarvelisest, Euroopa Liidu või välisabi vahendist, peab taotleja esitama taotluses sellekohase teabe;
- 9) taotlus sisaldab taotleja nõusolekut tema maksuandmete kohta päringu tegemiseks Maksu- ja Tolliametile;
- 10) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;
- 11) taotluse on allkirjastanud taotleja või tema volitatud esindaja.

(2) Taotluse lisadokumendid on:

- 1) volikiri, kui esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 2) ehitustööde eelarve EISi kinnitatud vormil;
- 3) ehitustööde tegemise, ehitusmaterjalide ja -toodete ning seadmete omandamise ja teenuse osutamise hinnapakumised;
- 4) omandatava eluruumi kirjeldus EISi kinnitatud vormil;
- 5) paragrahvi 2 punktis 4 nimetatud isiku, välja arvatud taotleja ja laps, puhul tõend, mis kinnitab tema vastavust § 2 punktis 4 kehtestatud nõudele, kui vastav teave ei kajastu asjakohases registris;
- 6) puudega lapse puhul puude raskusastme tuvastamise otsuse koopia;
- 7) välis- ja sisefotod eluruumist, mille parendamiseks toetust taotletakse või mis võimaldavad hinnata toetuse vajalikkust §-s 1 nimetatud eesmärgi täitmiseks.

[RT I, 26.06.2020, 19- jõust. 29.06.2020]

4. peatükk

Taotluse menetlemine

§ 13. Taotluse menetlemine

(1) EIS teostab taotleja ja taotluse suhtes järgmisi toiminguid:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotluse läbivaatamine;
- 3) selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste küsimine ja muudatusettepanekute tegemine;
- 4) taotluse ja taotleja nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine;
- 5) valla- või linnavalitsuselt hinnangu küsimine leibkonna liikmelisuse kohta;
- 6) paikvaatluse teostamine;
- 7) taotluse hindamine;
- 8) taotluse rahuldamise, kõrvaltingimusega või osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine;
- 9) taotluse rahuldamise otsuse muutmine;
- 10) taotluse rahuldamise otsuse osaline või täielik kehtetuks tunnistamine.

(2) Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse taotluse ja selle lisadokumentide ning taotleja vastavust määruse nõuetele ning taotletava toetuse kulude abikõlblikkust.

(3) EIS võib taotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses ja selle lisades esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui esitatud taotlus ei ole piisavalt selge või selles esineb puudusi, näidates ühtlasi, millised puudused vajavad kõrvaldamist.

(4) Taotlejale antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni 10-tööpäevane tähtaeg vastavasisulise teate väljastamise kuupäevast arvates. Nimetatud tähtaega võib mõjuval põhjusel pikendada üks kord kuni 20 tööpäeva. Taotluse menetlustähtaja kulgemine peatub kuni puuduste kõrvaldamiseni.

(5) Taotluse menetlemise ajal leibkonna liikmelisuse muutumisel lähtub EIS taotlejale soodsamast leibkonna liikmelisuse arvust.

(6) EISil on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotlusvooru rahalise mahu ammendumise tõttu või põhjendatud, arvestades taotletud toetussummat, projekti tegevusi, kulusid või projektiga saavutatavaid tulemusi. Taotleja mittenõustumisel taotluse muutmise ettepanekuga jätab EIS taotluse rahuldamata.

(7) Taotluste menetlemise tähtaeg on kuni 235 tööpäeva taotlusvooru sulgemisest arvates.

(8) EISil on õigus vajadusel taotluste menetlemise tähtaega pikendada kuni 60 tööpäeva võrra.

§ 14. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Taotlus ja taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik määruuses taotlejale ja taotlusele esitatud nõuded.

(2) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste kohta, mille leibkonna liikmete arvu suhtes tekib kahtlus, küsib EIS taotleja elukohajärgselt valla- või linnavalitsuselt hinnangu leibkonna liikmelisuse kohta. Juhul, kui taotluses olevate andmete ja esitatud hinnangu vahel esineb vastuolu, võtab EIS aluseks esitatud hinnangu.

§ 15. Taotleja ja taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamine

(1) Taotlejat ja taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotleja või taotlus ei vasta määruse nõuetele ning puudust ei ole võimalik § 13 lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul kõrvaldada;
- 2) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
- 3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse nõuetele vastavust;
- 4) taotleja ei ole § 13 lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud.

(2) Taotleja või taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb EIS taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

§ 16. Paikvaatluse teostamine

(1) EIS teostab nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste osas taotleja või tema kuni 15-aastase lapse omandis olevas eluruumis ja kavandatavate tegevuste elluviimise asukohas eluruumi elamistingimuste ja olukorra paikvaatluse.

(2) Kui esitatud taotluste rahaline maht ületab taotlusvooru eelarvet vähemalt kahekordselt on EISil õigus teostada paikvaatlusi vaid taotluste osas, mille võimalik lõplik hinne võimaldab toetuse eraldamist, arvestades § 17 lõikes 1 nimetatud pingerea moodustamise tingimusi.

(3) Kui EIS on teostanud paikvaatluse eelneva taotlusvooru raames, teostatakse paikvaatlus juhul, kui toetust taotletakse samaks toetatavaks tegevuseks ning fotodelt nähtuva põhjal on alust arvata, et taotleja eluruumi olukord on paikvaatlusel fikseerituga muutunud. Fotodel peab kajastuma võimalikult selgelt ja võrreldavalt eluruumil esinev puudus toetuse taotlemise hetke seisuga.

(4) Paikvaatlust ei teostata juhul, kui toetust kasutatakse eluruumi omandamiseks ning taotleja ja tema kuni 15-aastase lapse omandis ei ole eluruumi.

(5) Kui taotlejast või EISist sõltumatutel põhjustel ei ole võimalik paikvaatlust teostada, hinnatakse taotleja eluruumi elamistingimusi ja olukorda § 12 lõike 2 punktis 7 nimetatud fotode alusel.

[RT I, 26.04.2022, 7- jõust. 29.04.2022]

§ 17. Taotluse hindamine

(1) EIS hindab kõiki nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi, võttes aluseks määruse lisa „Taotluse hindamise juhend“ (edaspidi *määruse lisa*) punktides 1–4 kehtestatud hindamiskriteeriumid ja hindamisel rakendatavad osakaalud ning reastab taotlused pingeritta koondhinde alusel suuremast väiksemani.

(2) Määruse lisa punktis 5 kehtestatud hindamiskriteeriumi hindamiseks moodustab EIS hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjoni liikmete hindepunktid liidetakse koondhindele ja moodustatakse taotluste lõplik pingerida.

(3) Hindamiskomisjoni kuuluvad EISi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi ja Eesti Lasterikaste Perede Liidu esindajad.

[RT I, 06.04.2021, 12- jõust. 09.04.2021]

(4) Hindamiskomisjoni ettepaneku alusel rahuldab EIS lõpliku pingerea taotlused alates kõrgeima koondhindega taotlusest kuni madalaima koondhindega taotluseni, mille rahuldamiseks jätkub vastavas taotlusvoorus eraldatud rahalisi vahendeid.

(5) Hindamiskomisjon võib teha EISile põhjendatud ettepaneku maksimaalse toetussumma tõstmiseks 18 000 euronit juhul, kui määruse lisa punktides 2 ja 5 kehtestatud hindamiskriteeriumi hindepunkt on vastavalt 3 ja 3,0. Asjakohasel juhul on EISil õigus teha taotlejale taotluse muutmise ettepanek. Taotluse muutmise ettepanekuga nõustumisel esitab taotleja vajadusel uue ehitustööde eelarve.

§ 18. Taotluse rahuldamine, kõrvaltingimusega või osaline rahuldamine

(1) EIS teeb hindamiskomisjoni ettepaneku alusel taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse. EIS võib teha taotluse rahuldamise otsuse haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotluse rahaline maht ületab taotlusvooru eelarve vaba jäägi;
- 2) toetust taotletakse osaliselt kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud;
- 3) toetust taotletakse kaasomandis oleva eluruumi ehitamiseks;
- 4) projekti eesmärgid on saavutatavad ka osalise toetusega.

(3) Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul toetussummat vähendada. Kui taotleja ei ole toetussumma muutmisega nõus, teeb EIS taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(4) Taotluse võib kõrvaltingimusega rahuldada, kui toetust taotletakse kaasomandis olevale eluruumile ja toetuse saaja kohustuste täitmise tagamiseks on vajalik seada notariaalne kasutuskord või juhul, kui §-s 1 nimetatud eesmärgi saavutamiseks on vajalik muuta § 4 lõikes 2 nimetatud toetatavat tegevust.

(5) Kõrvaltingimusega taotluse rahuldamisel tekib toetuse saajal õigus toetuse makseteks pärast kõrvaltingimuse täitmist. Kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuses sätestatakse kõrvaltingimuse täitmise tõendamiseks mõistlik tähtaeg. Pärast kõrvaltingimuse täitmist vormistab EIS vastava kinnituse taotluse rahuldamise otsuse juurde.

(6) Taotluse rahuldamise, kõrvaltingimusega või osalise rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) toetuse eraldaja;
- 2) toetuse saaja;
- 3) toetatavad tegevused;
- 4) toetussumma;
- 5) tegevuste planeeritud abikõlblik kogumaksumus;
- 6) projekti abikõlblikkuse periood;
- 7) vajadusel kõrvaltingimus;
- 8) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg;
- 9) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number.

(7) Taotluse rahuldamise, kõrvaltingimusega või osalise rahuldamise otsus saadetakse taotlejale 10 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates kirjalikult posti teel või elektrooniliselt.

§ 19. Taotluse rahuldamata jätmine

(1) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse juhul, kui:

- 1) taotleja või taotlus ei vasta määruse nõuetele;
- 2) taotleja ei nõustu taotluse muutmise ettepanekuga;
- 3) taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
- 4) taotlusvooru eelarve on ammendunud.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) taotluse esitaja;
- 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 5) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.

(3) Taotluse rahuldamata jätmise otsus toimetatakse taotlejale kätte § 18 lõikes 7 sätestatud korras.

§ 20. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse või see tunnistatakse kehtetuks EISi algatusel või toetuse saaja taotluse alusel.

(2) Toetuse saaja on kohustatud taotlema EISilt taotluse rahuldamise otsuse muutmist järgmistel juhtudel:

- 1) soovitakse pikendada projekti abikõlblikkuse perioodi pikemaks kui § 6 lõikes 2 kehtestatud tähtaeg;
- 2) soovitakse muuta toetatavat tegevust või lisada täiendavat toetatavat tegevust;
- 3) soovitakse muuta toetussummat;
- 4) soovitakse muuta toetuse saaja isikut;
- 5) toetuse saajal ei ole võimalik jätkata toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel, mis juhul on toetuse saajal õigus saada toetust juba tehtud nõuetele vastavate tööde eest, mis on teostatud ja mille tulemused on vastu võetud kooskõlas algse taotluse rahuldamise otsusega ning mis on panustanud toetuse andmise eesmärgi saavutamisse.

(3) EISil on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus ei ole kooskõlas käesoleva määrusega.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab EIS 30 tööpäeva jooksul vastavasisulise taotluse saamisest arvates.

(5) Taotluse rahuldamise otsuse võib EIS kehtetuks tunnistada, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või toetuse eraldamise või kasutamise sätestatud tingimusi;
- 2) toetuse saaja ei ole taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tähtaja jooksul abikõlblikke tegevusi ellu viinud;
- 3) toetuse saaja esitab toetusest loobumise avalduse;
- 4) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
- 5) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 6) toetuse saaja taotlust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 7) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimust ei täideta tähtaegselt.

5. peatükk

Toetuse väljamaksmise tingimused, aruannete esitamine ja toetuse tagasinõudmine

§ 21. Toetuse väljamaksmise üldtingimused

(1) Toetuse väljamakse tehakse vastavalt määruses ja taotluse rahuldamise, kõrvaltingimusega või osalise rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele. Toetuse saaja taotluse alusel makstakse toetust välja osade kaupa, kusjuures osalise väljamakse suurus peab olema vähemalt 500 eurot.

(2) Pärast väljamaksetaotluse saamist kontrollib EIS kulude tekkimist tõendavaid dokumente ja väljamaksetaotluse nõuetele vastavust ning nende vastavuse korral algatab väljamakse.

(3) EIS teeb väljamakse otsuse 10 tööpäeva jooksul väljamaksetaotluse esitamisest arvates ja teeb väljamakse 10 tööpäeva jooksul väljamakse otsusest arvates.

(4) EIS teeb toetuse väljamakse või osalise väljamakse eluruumi asjaõiguslepingus omandi üleandmiseks märgitud müüja või tema nimetatud isiku, ehitusmaterjali või -toote müüja, teenusepakkuja või toetuse saaja kontole.

(5) Toetuse väljamaksmine toetuse saaja kontole toimub vaid juhul, kui toetuse saaja on kandnud eluruumi või ehitusmaterjali või -toote omandamise või teenuse kulu.

(6) Kuludokumendid peavad olema vormistatud toetuse saaja nimele.

(7) EIS võib teha toetuse väljamaksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse, kui:

- 1) esitatud väljamaksetaotlus, selle lisad või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
- 2) esitatud kuludokumendid ei vasta taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele või eesmärkidele;
- 3) teostatud tegevused ei vasta taotluse rahuldamise otsuses kirjeldatud tegevustele või nende toimumine või tulemuste nõuetele vastavus ei ole tõendatud.

§ 22. Toetuse väljamaksmine eluruumi omandamise korral

(1) Toetuse saaja peab lisaks §-s 21 kehtestatud esitada vähemalt 10 tööpäeva enne eluruumi omandamiseks asjaõiguslepingu sõlmimist EISile omandatava eluruumi kirjelduse ja eluruumi fotod või omandatava eluruumi kehtiva eksperthinnangu. Omandatava eluruumi kirjeldust ei esitata juhul, kui omandatavaks eluruumiks on eluruum, mille kirjeldus on lisatud taotlusse.

(2) Eluruumi omandamiseks nõusoleku saamisel esitab toetuse saaja EISile toetuse väljamaksetaotluse, millele on lisatud eluruumi ostu-müügileping, asjaõigusleping omandi üleandmiseks ja ostuhinna tasumisel toetuse saaja poolt ostuhinna tasumist tõendav maksekorraldus, 3 tööpäeva jooksul vastavate lepingute sõlmimisest arvates. Nimetatud tähtaega ei kohaldata lõikes 5 nimetatud juhul.

(3) EIS annab eluruumi omandamiseks nõusoleku juhul, kui omandatav eluruum vastab määruse nõuetele.

(4) Nõusoleku andmisest või andmata jätmisest teavitab EIS toetuse saajat 3 tööpäeva jooksul lõikes 1 nimetatud dokumentide esitamisest arvates.

(5) Paragrahvi 5 lõikes 4 nimetatud juhul esitab toetuse saaja EISile lõikes 1 nimetatud dokumendid 45 tööpäeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse jõustumisest arvates.

(6) Asjaõiguslepingu sõlmimine pärast toetuse väljamaksmist on lubatud vaid juhul, kui eluruum omandatakse täitemenetluse raames.

§ 23. Toetuse väljamaksmine eluruumi ehitamise korral

(1) Toetuse saaja peab lisaks §-s 21 kehtestatud nõuetele teavitama EISi kirjalikult vähemalt 5 tööpäeva enne toetatavate tegevuste teostamisega alustamist.

(2) Toetuse saaja esitab EISile toetuse väljamaksetaotluse, millele on lisatud järgmised dokumendid:

- 1) ettemaksuarve või arve ning arve tasumisel toetuse saaja poolt selle tasumist kinnitav maksekorraldus, konto- või krediitkaardi väljavõte;
- 2) müügi-, teenus-, ehitus- või töövõtuleping ja töö üleandmise-vastuvõtmise akt;
- 3) tahkekütusel töötava kütteseadme ehitamise korral kütteseadme pass;
- 4) väljaspool Euroopa majanduspiirkonda asuva tootja toodetud kütteseadme paigaldamisel seadme CE sertifikaat, vähemalt kaheaastane tootjagarantii seadmele ja vähemalt 2 aasta pikkune garantii seadme paigaldamistöödele.

(3) Ehituse teenuse pakkuja ehitusmaterjalide või -toodete omandamiseks esitatud ettemaksuarve ei või olla suurem kui 30 protsenti või uste ja akende paigaldamise teenuse pakkuja esitatud ettemaksuarve suurem kui 50 protsenti teenusepakkujaga sõlmitud lepingu kogumaksumusest.

§ 24. Aruannete esitamise tähtajad ja kord

(1) Kui toetuse saajale on enne projekti lõplikku elluviimist tehtud osaline väljamakse vähemalt 50 protsenti ulatuses toetussummast või on möödunud pool perioodi projekti elluviimiseks ettenähtud ajast, esitab toetuse saaja 30 päeva jooksul nimetatud sündmuse saabumisest arvates EISile vahearuaande toetuse kasutamise kohta.

(2) Toetuse saaja esitab EISile lõpparuande toetuse kasutamise kohta koos toetuse väljamakse- või osalisel väljamaksel lõpliku väljamaksetaotlusega või juhul, kui toetuse lõpliku väljamakse tegemise ajaks ei ole toetatavad tegevused lõpetatud, 30 päeva jooksul toetatavate tegevuste elluviimisest arvates. Lõpparuandele lisatakse fotod teostatud ehitustöödest.

(3) Toetuse saaja esitab aruande EISile allkirjastatult EISi kinnitatud vormil.

§ 25. Toetuse tagasinõudmise alused ja kord

(1) EIS nõuab toetuse osaliselt või täielikult tagasi, kui määruse nõudeid ei ole täidetud.

(2) Toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsus sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) toetuse eraldaja;
- 2) toetuse saaja nimi;
- 3) projekti nimetus;
- 4) tagasinõudmise alus ja põhjendus;
- 5) tagasinõutav toetussumma;
- 6) tagasinõudmise otsuse täitmise tähtaeg;
- 7) tagasimakse tegemiseks konto number ja saaja nimi;
- 8) otsuse vaidlustamise võimalused;
- 9) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 10) tagasinõudmisega seotud muu oluline teave.

(3) Toetuse saaja peab tagasinõutava toetuse tagasi maksma 2 aasta jooksul tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamisest arvates.

(4) Toetuse saaja võib taotleda EISilt toetuse tagasimaksmise ajatamist esitades selleks 30 tööpäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates EISile vastava avalduse, milles on nimetatud ajatamise vajaduse põhjendus ja soovitud tagasimaksmise ajatamiskava.

(5) EIS teeb toetuse tagasimaksmise ajatamise kohta otsuse hiljemalt 30 tööpäeva jooksul ajatamise taotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada kuni 30 tööpäeva võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

(6) Toetuse tagasimaksmist võib ajatada kuni 60 kuuks. EIS koostab toetuse tagasimaksmise ajatamiskava, nimetades seal igakuiselt tasumisele kuuluvad osamakssed ning esitab selle toetuse saajale.

(7) Kui toetuse saaja ei maksa toetust tagasimaksmise tähtpäevaks tagasi, peab toetuse saaja maksma viivist 0,1 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest.

(8) Kui toetuse saaja ei tasu osamakssid ajatamiskava kohaselt, võib EIS tunnistada ajatamiskava kehtetuks ning nõuda toetuse saajalt toetuse tagastamist lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul.

6. peatükk

Toetuse saaja ja EISi õigused ja kohustused

§ 26. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saaja õigused on:

- 1) saada EISilt selgitusi, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustuste täitmisega;
- 2) esitada oma seisukoht vastavalt haldusmenetluse seaduse §-s 40 sätestatule.

(2) Toetuse saaja kohustused on:

- 1) tagada taotluse kõrvaltingimusega rahuldamise otsuse kehtima hakkamisest kõrvaltingimuse täitmine vastavalt § 18 lõikele 5;

- 2) elektri- ja gaasisüsteemide ehitamisel auditi tellimine vastavalt seadme ohutuse seaduse § 5 lõike 1 punktile 3;
- 3) viia toetatavad tegevused ellu taotluses, taotluse rahuldamise otsuses ja määruses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 4) teavitada EISi projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;
- 5) kasutada toetust esitatud taotluse ja taotluse rahuldamise otsusega vastavuses;
- 6) kasutada projekti objektiks olevat eluruumi alalise elukohana 2 aasta jooksul toetuse lõpliku väljamakse tegemisest arvates;
- 7) teavitada EISi eluruumi võõrandamisest või tema suhtes täitemenetluse alustamisest punktis 6 nimetatud aja jooksul;
- 8) maksta toetus tagasi tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks;
- 9) vastata EISi esitatud küsimustele toetuse saaja ja tööde teostamise kohta;
- 10) esitada EISile tähtaegselt tööde teostamisega ja tulemustega seonduvat informatsiooni;
- 11) võimaldada teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid (edaspidi *järelevalve*);
- 12) võimaldada järelevalvet teostava isiku kasutusse kõik tööde teostamisega seotud andmed ja dokumendid 3 tööpäeva jooksul vastavast nõudmisest arvates;
- 13) osutada auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks igakülgset abi;
- 14) viivitamata kirjalikult informeerida EISi kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist.

(3) Lõike 2 punktis 6 sätestatud nõude mittetäitmisel on toetuse saaja kohustatud toetuse proportsionaalselt eluruumi mittekasutamise ajale tagasi maksma, välja arvatud juhul, kui toetuse saaja kasutab asjakohasest tehingust saadud vahendeid määruses nimetatud sihtotstarbel.

(4) Kui § 10 lõikes 1 nimetatud taotlus rahuldatakse, käsitletakse isikuid ühiselt toetuse saajana, kellele laienevad solidaarselt toetuse saaja õigused ja kohustused.

§ 27. EISi õigused ja kohustused

EISi õigused ja kohustused on:

- 1) teha projekti elluviimise üle järelevalvet;
- 2) kontrollida toetuse sihtotstarbelist kasutamist;
- 3) nõuda taotluses sisaldunud tööde, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad tegevuste nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) vähendada toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja tööde teostamisel vähem kasutatud summa võrra, kui esitatud dokumentidest selgub, et toetuse saaja on osaliselt või täielikult jätnud tegemata planeeritud tegevusi, mille tulemusel on projekti eelarve võrreldes planeerituga vähenenud või teostatud tööd odavnenud;
- 5) peatada toetuse väljamaksmine ja nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub määruse nõudeid või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 6) säilitada toetuse andmisega seotud dokumente 7 aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates.

§ 28. Rakendussäte

(1) Paragrahvi 6 lõikes 1 nimetatud ehitusprojekti koostamise kulu on abikõlblik alates 1. märtsist 2016. a.

(2) 2020. aasta ja 2021. aasta taotlusvoorus esitatud taotluste menetlemisel on EISil õigus jätta § 13 lõike 1 punktis 6 sätestatud toiming teostamata. Taotleja eluruumi elamistingimusi ja olukorda hinnatakse sellisel juhul § 12 lõike 2 punktis 7 nimetatud fotode alusel.

[RT I, 06.04.2021, 12- jõust. 09.04.2021]

Lisa Taotluse hindamise juhend

[RT I, 13.05.2023, 4- jõust. 16.05.2023]